

Sfântul Ioan Scărarul, tratat despre sfințenie

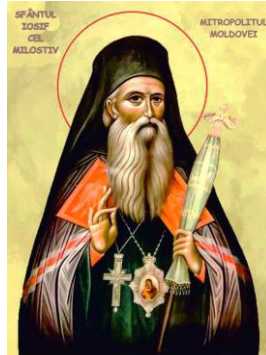
Cu privirea ațintită în pământ, cu buzele crăpate și sandalele scofâlcite de nisipul încins, secătuit de oboseală și de lipsa apei, un adolescent de 16 ani pășea istovit, urcând pantele Muntelui Sinai, către mănăstirea din vârful. Hainele, deși prăfuite, îi trădau originea nobilă, iar faptul că nu era însoțit de nimeni ar fi putut face pe unii să creadă că era unul dintre acei tineri rebeli care, din când în când, fugeau la mănăstirile din pustiu din cauza neînțelegerilor cu părinții. Așa au gândit și monahii de la Mănăstirea „Sf. Ecaterina” de pe Muntele Sinai. L-au primit cu bucurie, i-au dat să mănânce și să bea, dar, din vorbă în vorbă, au înțeles că era vorba de un caz aparte. Tânărul nu venise în pustiu ca să atragă atenția asupra lui, să dea o lecție părinților, așa cum urmăreau ceilalți, dinaintea sa. Era anul 595, iar pe tânăr îl chema Ioan, supranumit mai apoi „Scărarul” sau „Sinaitul”. Un nume pe care Biserica nu avea să-l mai uite vreodată. Idealul ascetic monahal se bucura în acele vremuri de atâta cinste în rândul creștinilor mireni, încât mulți dintre ei se hotărâu să renunțe la viața din lume și să-și dedice restul zilelor doar lui Hristos. Totuși, aflul mare de „doritori” a fost însoțit și de unele complicații. Dacă după modelul vechi, fiecare monah bătrân avea câte un tânăr învățacel pe care-l deprindea cu tainele ascezei, înmulțirea numărului tinerilor în mănăstiri a ridicat problema unei noi maniere de educare a acestora, mai sistematice. Din acest

motiv s-a simțit nevoia compunerii unui „tratat de îndrumare a vieții duhovnicești”, un manual care să-i ajute mai ales pe stareții de mănăstiri cu mulți călugări tineri. Cu alte cuvinte, era necesară o teoretizare a experienței dobândite de monahi în cele câteva secole de „atletism duhovnicesc”. Ideea alcătuirii unui îndrumar pentru tinerii novici i-a venit starețului Mănăstirii Rait, situată pe țărmul Mării Roșii, la distanță nu foarte mare de Mănăstirea Sinai. Și-a dat seama, însă, că o asemenea operă nu putea fi scrisă de oricine, ci doar de un monah înțelept și cu experiență ascetică, dar, totodată, și bun cunoscător al psihologiei și firii omenești. De departe, cel mai capabil în epocă pentru un astfel de demers era Sfântul Ioan, starețul Mănăstirii Sinai. Primind scrisoarea starețului de la Rait, Ioan a răspuns cu modestie că se va strădui să îplinească porunca primită, deși el nu este în stare să învețe pe alții, aflându-se încă la vârsta la care el însuși învață de la alții. Pentru a se face cât mai bine înțeles în explicarea complexului drum spre dobândirea sfințeniei, Ioan a surprins progresul duhovnicesc pe o scară, iar fiecare treaptă reprezenta o virtute. În total, a consacrat 30 de trepte, după numărul anilor pe care Mântuitorul îi avea atunci când a început propovăduirea Evangheliei. Din acest motiv, cartea scrisă de Ioan, starețul Mănăstirii Sinai, s-a numit „Scara”, iar autorul „Ioan Scărarul”.

Iosif Naniescu, mitropolitul milostiv umbrat de darul sfințeniei

Acest mare mitropolit al Moldovei - Iosif al II-lea Naniescu - numit „cel milostiv”, a fost cel mai strălucit ierarh al Bisericii Ortodoxe Române din a doua jumătate a secolului XIX după Sfântul Calinic de la Cernica. Era fiul preotului Anania (Nane) Mihalache și al presviterii Teodosia, din satul Răzălăi, raionul Bălți, născut la 15 iulie 1818. Tatăl său a murit după doi ani, iar mama rămâne văduvă cu doi copii, Ioan și Ieremia. În anul 1831, ierodiaconul Teofilact, unchiul său, aduce la Mănăstirea Sfântul Spiridon din Iași pe copilul Ioan, pentru a învăța carte. Aici deprinde scrisul, cititul, tipicul și muzica psaltică. În anul 1834 ierodiaconul Teofilact este numit egumen la Mănăstirea Sfântul Prooroc Samuil din Focșani, unde aduce și pe nepotul său. În anul 1835, ierodiaconul Teofilact ajunge ecleziarh la episcopia Buzăului, sub vestitul episcop Chesarie, împreună cu tânărul Ioan. La 23 ianuarie 1835 rasofoorul Ioan este călugărit sub numele de Iosif, în catedrala episcopală, iar a doua zi este hirotonit diacon. Ca ucenic al episcopului Chesarie, în anul 1836, ierodiaconul Iosif Naniescu intră la seminarul din Buzău, atunci înființat, pe care îl termină în anul 1840. Apoi, între anii 1840-1847 urmează Colegiul Sfântul Sava din București. În anul 1849 este numit egumen la Mănăstirea Șerbănești din Râmnicu-Vâlcea, iar la 29 august 1850 este hirotonit preot în București. În noiembrie 1852 este făcut protosinghel de Sfântul Calinic, episcopul Râmnicului. În 1857 este numit egumen la Mănăstirea Găiseni, județul Dâmbovița, iar după 4 ani este făcut arhimandrit de mitropolitul primat Nifon și numit în 1863 egumen la Mănăstirea Sărindar din București. Între anii 1864-1870 arhimandritul Iosif Naniescu a activat ca profesor de religie la Gimnaziul Gheorghe Lazar și la Liceul Matei Basarab din București, iar ultimii doi ani (1870-1871) a fost director la Seminarul Central. La 23 aprilie 1872 arhimandritul Iosif Naniescu este hirotonit arhieru, iar în ianuarie 1873 este numit episcop de Argeș. La 10 iunie 1875 este ales mitropolit al Moldovei, iar la 6 iulie același an este instalat la Iași. Timp de 27 de ani venerabilul mitropolit Iosif Naniescu păstorește cu o rară blândețe și înțelepciune Mitropolia Moldovei. Aici a depus cea mai bogată activitate duhovnicească, teologică, pastorală și socială din toată viața sa, rămânând pentru urmași un exemplu viu și greu de imitat. În data de 26 ianuarie 1902 mitropolitul Iosif Naniescu „cel sfânt și milostiv” părăsește pe fiii săi duhovnicești și se strămută la cereștile lăcașuri, pentru a sta în fața marelui Arhieru Iisus Hristos. Mormântul său se află în partea de sud a catedralei mitropolitane terminată de el. Canonizarea oficială a Mitropolitului Iosif Naniescu va avea loc în data de 25 martie 2018, la Catedrala Mitropolitană din Iași.

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI DESPRE CREDINȚA ORTODOXĂ

Întrebare: Ce gândim când facem semnul Sfintei Cruci?

Răspuns: Creștinul adevărat trebuie să vadă când cinstește în Sfânta Cruce, aceste aspecte: **1.** jertfa Fiului lui Dumnezeu „Care s-a făcut om pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire...”; **2.** lemnul crucii pe care s-a răstignit Domnul, deci altarul Său de jertfă; **3.** semnul crucii, semn al „Fiului Omului” și al creștinului în același timp, cu care însemnându-ne ca și cu o pecete, arătăm participarea noastră la jertfa sfințitoare a lui Hristos. Crucea fiind sfântă, trebuie să-i acordăm cinstea cuvenită. Ea nu trebuie așezată sau desenată pe jos sau pe așternuturi ca să fie călcată în picioare sau să ședem pe ea. Fiecare creștin trebuie să poarte la gât (la inimă) o cruciuliță. Când ne închinăm, trebuie să facem semnul Sfintei Cruci corect și drept pe fețele noastre.

Întrebare: De unde ne vin gândurile?

Răspuns: Sfinții Părinți spun că gândurile vin din 3 direcții: **1.** de la diavol, care sunt gândurile sălbatice, urâte, inexplicabile, de ură de mânie; **2.** de la firea căzută, când omul deprins să-și răsfete pântecul este biruit adesea de dorința de mâncăruri și băuturi gustoase; **3.** de la lumea înconjurătoare, care vin de la activitățile, întâmplările și grijile curente ale vieții.

Întrebare: Diavolul ne cunoaște gândurile?

Răspuns: În Filocalie se spune, la Ava Evagrie Ponticul, că diavolul nu cunoaște decât gândurile exprimate. Știți pe care gânduri le cunoaște diavolul? Pe acelea pe care ți le aduce el. Pe acelea sigur le cunoaște.

Întrebare: Iubirea creștină are aceeași măsură în toate cazurile

Răspuns: Nu, pentru că atunci când un învățător de Lege, ispitindu-l pe Iisus, L-a întrebat: „Învățătorule, care poruncă este mai mare în Lege?”, El i-a răspuns: „Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Matei 22, 39). Iubirea de aproapele are măsură. Pe aproapele sa-l iubim, nu ca pe Dumnezeu, ci numai ca pe tine însuși. Îl iubești numai în măsura ta, adică mărginit, căci omul este mărginit. Iar cu Dumnezeu te cufunzi cu nemărginire în iubirea Lui, cu toată ființa. Deci a doua poruncă are măsură, cu treaptă; în măsura în care mă iubesc pe mine. Iar cea dintâi nu mai are măsură, fiindcă se contopește cu ființa cea nemărginită a lui Dumnezeu.

Întrebare: Unde se poate mântui omul mai ușor: în mănăstire sau în lume, în oraș, în sat?

Răspuns: Omul se mântuiește și în mănăstire și în oraș, și în sat, și oriunde, dacă le are pe aceste trei: credință dreaptă în Iisus Hristos, faptele bune și smerenia. Iar cine nu le are pe acestea nu se mântuiește nicăieri. Nimeni nu se poate împlini și mântui în afara iubirii.

Întrebare: Sunt preoții ortodocși urmașii Apostolilor?

Răspuns: Apostolii au primit Duhul Sfânt de la Domnul Hristos, iar aceștia, la rândul lor, au transmis harul, punându-și mâinile peste urmașii lor, făcându-i episcopi, preoți și diaconi, până în zilele noastre. Aceasta se numește succesiune apostolică, sau altfel spus, continuitate. Cultele neoprotestante (sectele) nu au această continuitate, fiindcă nu și-a pus nimeni mâinile peste ei ca să-i facă pastori. (va urma)

PROGRAM LITURGIC

ZIUA	ORA	SLUJBE / ACTIVITĂȚI
Martți 20 martie	14⁰⁰	Spovedanie
Miercuri 21 martie	8⁰⁰ 17⁰⁰	Sfânta Liturghie a Darurilor Canonul Sf. Andrei Criteanul <i>Denie</i>
Vineri 23 martie	14⁰⁰ 17⁰⁰	Spovedanie Denia Acatistului Bunei Vesti
Sâmbătă 24 martie	7⁰⁰	Sf. Liturghie, pomenirea morților
	13³⁰	Marșul pentru viață 2018
	15⁰⁰ 17⁰⁰	Spovedanie <i>Vecernie la Biserica Buna Vestire</i>
Duminică* 25 martie	7⁰⁰	Utrenia și Sfânta Liturghie
	18⁰⁰	Vecernie

*Duminică 25 martie, se va trece la ora oficială de vară; slujbele se vor oficia după ora schimbată.

Greutățile

Un profesor universitar încerca să le explice studenților despre stres. A ridicat un pahar cu apă și a întrebat: „Cât de greu credeți că este acest pahar?”. Răspunsurile studenților au variat de la 20g până la 500g. „Nu depinde de greutatea lui absolută. Depinde de cât de mult îl țin în mână. Dacă îl țin pentru un minut, totul este în regulă, dacă îl țin pentru o oră, voi simți o durere în brațul drept. Dacă îl voi ține o zi întreagă, va trebui să chem o ambulanță. E exact aceeași greutate, dar cu cât o țin mai mult, cu atât devine mai grea”, le explică profesorul. Dacă ne purtăm încontinuu greutatea în spate, mai devreme sau mai târziu, nu vom mai fi capabili să le ducem înainte, ele devin tot mai apăsătoare. Este necesar ca periodic să lăsăm deoparte greutatea, pentru a ne putea revigora și a fi capabili să le facem față. Mereu vor fi greutăți pe umerii noștri. Dar, cu înțelepciune, vom ști să ne eliberăm de greutatea lor, pentru a ne odihni și a ne relaxa.

Povestea celor trei iepurași

Trei iepurași se plimbau prin pădure. La un moment dat, unul dintre ei a căzut într-o groapă destul de adâncă. Ceilalți doi de pe margine au început să strige:

- *Vai, acolo o să rămâi, nu o să reușești niciodată să ieși!*

Iepurașul căzut în groapă începu să se zbată și să se agațe de margini în dorința disperată de a ieși din groapă. Cei doi iepurași rămași la suprafață nu mai văzuseră un asemenea necaz și erau siguri că iepurașul căzut nu o să reușească niciodată, astfel că au început să-i spună iepurașului:

- *N-o să reușești niciodată!*

Pe măsură ce iepurașul încerca mai mult, ei repetau același lucru, se agitău și mai tare și îi spuneau că nu o să reușească niciodată! După multe încercări, iepurașul reuși să iasă. O așa grozăvie iepurașii nu mai văzuseră până atunci și-l întrebară:

- *Vai iepurașule, dar cum ai reușit?*

- *Vă mulțumesc pentru încurajări, fără voi nu aș fi reușit niciodată*

Iepurașul cel căzut în groapă era surd. El nu auzise cuvintele nici o clipă și a interpretat strigătele și agitația de pe marginea gropii drept încurajări. El nu ar fi reușit să iasă dacă ar fi auzit descurajările de pe margine. **Morala:** Trebuie să fii surd atunci când ceilalți te descurajează, să interpretezi orice gest ca pe o încurajare și să continui să perseverezi în a-ți atinge obiectivele.

